

PARRA, Sebas
Homenatge a Paulo Freire
 Universitat de Girona,
 Col. Educació Social, 1
 Girona, 1997, 79 pàg.

Paulo Freire, amb el poble

AFIRMAR QUE ELS ESTUDIS d'Educació Social de la Universitat de Girona tenen una dinàmica especial no és cap novetat. L'equip responsable d'aquests estudis ens ha sorprès amb un nou projecte que ja s'ha començat a fer realitat.

Es tracta de l'edició d'una col·lecció de llibres d'unes 150 pàgines que porta per nom *Educació Social*. La pretensió dels responsables és editar tres volums cada any a un preu assequible amb materials útils per fomentar la reflexió crítica i per incidir en la millora de la pràctica educativa. Una col·lecció que s'adreça a l'estudiant, als educadors i educadores en exercici i a totes les persones interessades en aquest àmbit educatiu.

Una col·lecció, per altra banda, estimulante ja que pensa publicar els millors treballs de fi de

carrera de l'alumnat, treballs del professorat així com treballs col·lectius. Entre els títols en preparació destaquem: *Educació social i dona*, *Violència intrafamiliar*, *Infància i família a Nicaragua*, *Els àmbits de treball de l'educador/a*, *Les necessitats d'atenció a persones adultes amb disminució psíquica*, etc.

El primer volum, presentat el darrer mes de desembre, es titula *Homenatge a Paulo Freire* i aplega les intervencions que s'havien fet en un acte organitzat pels estudis d'Educació Social de la UdG, amb motiu de la mort de Freire.

El volum coordinat per Sebas Parra conté textos sobre la vida de Freire, la seva obra i el seu missatge; també hi ha les cançons i els poemes que es varen recitar i cantar així com els textos que, en ocasió de la seva mort, varen escriure

mestres coneixedors –i seguidors– del seu missatge; finalment, s'hi publica un text inèdit de Freire.

Aquest primer volum no és un llibre de Paulo Freire sinó sobre Paulo Freire, escrit per l'alumnat i el professorat d'Educació Social. Com era d'esperar es tracta d'unes pàgines amarades d'estimació pel mestre; pel que va dir i fer en l'àmbit de l'educació popular; pel missatge que va impartir a favor dels més pobres, dels més necessitats. Són textos que des d'Amèrica i des d'aquí ens parlen de compromís, de transformar la nostra societat, d'inculcar nous valors. Textos que ens parlen d'utopia. No de la utopia dels somiatruïtes sinó dels compromesos; d'aquella utopia necessària per avançar cap a una societat diferent, més justa.

Salomó Marqués

FÀBREGA, Jaume
Nació i deglució (fílies i fòbies de la cultura del gust)
 Assaig finalista del XIII
 Premi Josep Vallverdú 1996.
 Pagès Editors. 140 pàg.

Deglucions explícites i implícites

QUE HI HA UNA CUINA que parla català és quelcom que Jaume Fàbrega sap molt bé com demostrar i argumentar. Així ho fa en aquest assaig, i amb no poca insistència. Motius per a aquesta tossuderia no semblen mancar-li: a *Nació i deglució* Fàbrega realitza el complex exercici de revisar de forma aprofundida i, sovint, severament crítica tot un amplíssim ventall de fonts escrites sobre el món de la cuina i la gastronomia en moltes de les quals, sigui de forma subtil o no, Catalunya i la seva cuina no són vistes com un tot explicable per si sol (i val la pena destacar aquí que en atacar aquest tipus d'omissió l'autor sap evitar de caure en el que seria una defensa de l'hermetisme: com les altres cuines al llarg de la història, la cuina catalana ha influenciat a d'altres i ahora ha estat influenciada per elles). L'autor denuncia i rebut,

generalment amb arguments prou sòlids, totes aquestes fonts que en lloc de donar aquesta visió sobre Catalunya i la seva cuina, més encertada tant des d'un punt de vista sincrònic com diacrònic, sovint han intentat deglutir la cuina catalana (un intent de vegades global, més teòric, de vegades parcial: veient plats concrets com la paella com a «*plato nacional español*», etc.) dins altres universos culinaris com poden ser l'espanyol o el francès. És força patent, per altra banda, que l'autor intenta i, en línies generals, sap evitar un to excessivament pedant i acadèmicista, sense que per això hagi abandonat el rigor analític i expositiu que caracteritza la seva prosa.

Resulta també notable l'amenització de la lectura gràcies a un cert to irònic apreciable en alguns comentaris o observacions, espe-

cialment en relació amb estudis o plantejaments d'altri en què o bé s'ha fet un ús molt poc rigorós de conceptes relacionats amb mons com no només el culinari, sinó també el cultural o, en ocasions, fins i tot el sociopolític, o bé en relació amb plantejaments en els quals es parla d'una neutralitat de tipus cultural i/o ideològic que en realitat no és tal.

Fàbrega, a més, es mostra molt conscient de la flexibilitat d'un gènere com l'escrit assagístic (fins al punt de poder-se permetre «*un to distès de conversa, més que no pas el d'una lliçó*»), fet que dóna una obra amb un discurs força clar i entenedor, és a dir, agradablement digerible. I això, especialment en un tractat teòric, sempre és d'agrair.

Jordi de Domingo